

TURVEMAIDEN MERKITYS KASVAA

Osaamista suometsien kestävään käyttöön -hanke



"Turvemaidilla metsätaloutta pitäisi harjoittaa siten, että pohjavesi ei laske liian syvälle ja aiheuta hiilipäästöjä eikä toisaalta nouse liian korkealle ja aiheuta vesistökuormitusta sekä metaanipäästöjä."

Tatu Viitasaari
Metsänhoidon asiantuntija,
Suomen Metsäkeskus

SUOMETSIIEN KASVIHUONEKAASU- PÄÄSTÖJÄ ON PIENENNETTÄVÄ

Metsäsektorin raaka-aineen saanti ja työpaikat ovat erittäin vahvasti sidoksissa suometsiin etenkin alueilla, joissa suometsien osuus on suuri, kuten Etelä-, Pohjois- ja Keski-Pohjanmaalla ja Kainuussa. Suometsistä aiheutuvat ilmastopäästöt ovat kuitenkin nousseet vahvasti esille Suomessa sekä EU:ssa.

Suometsien käytön hyväksyttävyyden turvaamiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla pienennetään suometsien kasvihuonekaasupäästöjä. Täten voidaan varmistaa metsä- ja bioenergia-alan yritysten raaka-aineen saanti sekä alueen suometsänhoidon (metsäkoneiden ja kaivinkoneidenkuljettajat, metsätoimihenkilöt ja metsurit) ja logistiikan työpaikat.

TALOUDELLISESTI KANNATTAVAA METSÄNHOITOA JA VÄHEMMÄN HIILIPÄÄSTÖJÄ

Kaikkien Suomessa turvemaidella varttuvien suometsien puuston hiilinielun on arvioitu olevan n. 14 milj. tonnia vuodessa (vuoden 2017 raportoinnin mukaan). Samaan aikaan osa kasvualustana toimivan kuivatetun suon turpeesta kuitenkin hajoaa ja maatuu vapauttaen hiilidioksidia ilmakehään. Tämä turpeen hidas palamisprosessi on sitä voimakkaampi mitä tehokkaammin kasvualusta on kuivatettu ja mitä syvemmällä on turpeen pohjavesipinnan taso.

Osalla ojitusalueista vapautuu ilmakehään vähäisiä määriä myös muita kasvihuonekaasuja, jotka pienentävät suometsien hiilinielua yli seitsemällä miljoonalla tonnilla vuodessa. Se vastaa noin viidennestä Suomen metsien kokonaishiilinielusta (34 milj. t) pudottaen metsiemme nettohiilinielun 27 miljoonaan tonniin (2017).

Ojitetuilla soilla harjoitettavan metsätalouden suurimmaksi ympäristökysymykseksi nouseekin, miten hiilipäästöjä voitaisiin vähentää ja samalla harjoittaa taloudellisesti kannattavaa metsätaloutta.

Turvemaiden käsittelyllä voi olla vaikutusta myös alueen vesistöihin. Kunnostusojitukset lisäävät kiintoainepäästöjä ja avohakkuut voivat aiheuttaa pohjavesitasojen nousua. Korkealla oleva pohjavesi lisää ravinteiden ja orgaanisen aineksen päästöjä vesistöihin. Pohjavesitasoja pyritään tasaamaan siirtymällä suometsissä yhä enemmän soveltuvilla kasvupaikoilla metsän jatkuvaan kasvatukseen.

Metsätaloutta pitäisi siis harjoittaa siten, että pohjavesi ei laske liian syvälle (hiilipäästöt) eikä toisaalta nouse liian korkealle (vesistökuormitus ja metaanipäästöt).

Teksti:

Tatu Viitasaari: tatu.viitasaari@metsakeskus.fi

Katri Kulkki: katri.kulkki@kpedu.fi

Johanna Salla-Uitto: johanna.salla-uitto@sedu.fi

HANKKEEN PERUSTIEDOT:

HANKEKUMPPANIT

- Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä (Kpedu)
- Seinäjoen koulutus-
kuntayhtymä (Sedu)
- Suomen metsäkeskus

TOIMINTA-AIKA

- 1.4.2021-31.12.2022

HANKEALUE

- Keski- ja Etelä-Pohjanmaan
maakunnat

BUDJETTI

- 52 200 €

RAHOITTAJA

- Metsämiesten säätiö



Hankkeen on rahoittanut Metsämiesten Säätiö. Lahjoitukset ja säätiöfuusiot ovat tärkeä osa Säätiön yleishyödyllisen toiminnan vaikuttavuutta. www.mmsaatio.fi